Commissie Ruimte
11 januari 2022

BEHANDELD DOOR	
afdeling/team	BE/ERM
documentnr	21-0314091

VOORBLAD COMMISSIE

ONDERWERP EN BEHANDELING	
onderwerp	Voorstel tot vaststelling van de Verordening nadeelcompensatie Omgevingswet gemeente Westland
vertrouwelijk	*Nee*
portefeuillehouder	Wethouder Gardien-Reinders, J.A.
bijlagen	Voorstel: Voorstel_58052.docx Verordening nadeelcompensatie Omgevingswet gemeente Westland (21-0324101)
agendapunt	9.

VOORGESTELD BESLUIT RAAD

1. In te stemmen met een drempelbedrag van €500,-- voor het in behandeling nemen van een verzoek tot schadevergoeding.
2. In te stemmen met een bedrag van maximaal €500,-- voor het uitbetalen van een verzoek tot schadevergoeding zonder advies van een adviescommissie.
3. De 'Verordening nadeelcompensatie Omgevingswet gemeente Westland' vast te stellen.

ARGUMENTEN EN RISICO'S (RAAD)

1.1 Het drempelbedrag sluit aan bij de huidige kosten voor de behandeling van een planschadeverzoek.
2.1 Er wordt geen advies ingewonnen bij een adviescommissie als de schadevergoeding lager bedraagt dan €500,--.
3.1 Door de veranderingen in de wetgeving is een nieuwe verordening voor planschade benodigd.
3.2 Met de verordening is aangesloten bij de modelverordening van de VNG.

ALG 006

RAADSVOORSTEL

ONDERWERP

Vaststelling 'Verordening nadeelcompensatie Omgevingswet gemeente Westland'.

AANLEIDING

Planschade is zowel vermogensschade (waardevermindering van onroerende zaken) als inkomensschade, ontstaan na wijziging van de planologie. Zo'n wijziging is bijvoorbeeld de vaststelling van een bestemmingsplan of omgevingsvergunning in afwijking van het bestemmingsplan (Grote Buitenplanse Afwijking) Of er schade is, wordt bepaald door de oude planologische situatie te vergelijken met de nieuwe. Het uitgangspunt hierbij is de vergelijking van de maximale invulling van beide plannen. Deze vergelijking bepaalt of per saldo sprake is van een planologische verslechtering. De planschaderegeling is nu geregeld in de Wet ruimtelijke ordening en 'Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade gemeente Westland'.

Met de komst van de omgevingswet op 1 juli 2022 verandert de wetgeving voor planschade. Het begrip planschade uit de Wet ruimtelijke ordening (Wro) staat niet in de Omgevingswet. De planschaderegeling is onderdeel van de regeling nadeelcompensatie. De Algemene wet bestuursrecht wordt met ingang van de omgevingswet gewijzigd. Het artikel 4.5 Nadeelcompensatie (artikel 4:126 t/m 4:131) wordt ingevoegd. Titel 4.5 voorziet in een algemene regeling in de Algemene wet bestuursrecht voor de vergoeding van schade door rechtmatig overheidshandelen. Met deze nieuwe titel is het de bedoeling dat er een generieke, algemene regeling komt voor (onevenredig geleden) nadeel als gevolg van rechtmatig overheidshandelen. Alle bijzondere regelingen over nadeelcompensatie vervallen op het moment dat deze regeling in werking treedt. Voor planschade is titel 4.5 echter te ruim opgezet en daarom is in een bijzondere regeling in de Omgevingswet (afdeling 15.1) het rechtmatig overheidshandelen beperkt tot een aantal besluiten.

Naar aanleiding van de verandering in wetgeving is voorliggende 'Verordening nadeelcompensatie Omgevingswet gemeente Westland' opgesteld. Deze verordening is dan ook enkel gericht op het gedeelte van nadeelcompensatie dat aansluit bij het huidige planschade.

DOELSTELLING

Het vaststellen van een verordening nadeelcompensatie Omgevingswet zodat planschadeverzoeken na inwerkingtreding van de omgevingswet afgehandeld kunnen worden.

ARGUMENTATIE

1.1 Het drempelbedrag sluit aan bij de huidige kosten voor de behandeling van een planschadeverzoek.

In de 'Verordening nadeelcompensatie Omgevingswet gemeente Westland' wordt een recht van €500,-- geheven voor het in behandeling nemen van een aanvraag om schadevergoeding.

In artikel 4:128 Awb wordt opgenomen dat bij wettelijk voorschrift kan worden bepaald dat van de aanvrager een recht van ten hoogste €500,-- kan worden geheven. Dit bedrag sluit aan bij de huidige situatie voor het in behandeling nemen van een planschadeverzoek.

2.1 Er wordt geen advies ingewonnen bij een adviescommissie als de schadevergoeding lager bedraagt dan €500,--.

In de 'Verordening nadeelcompensatie Omgevingswet gemeente Westland' staat opgenomen dat voor een schadevergoeding die kennelijk minder bedraagt dan €500,-- geen advies wordt ingewonnen bij een adviescommissie. De kosten van het inschakelen van een adviescommissie zijn dan hoger dan het uit te betalen bedrag.

3.1 Door de veranderingen in de wetgeving is een nieuwe verordening voor planschade benodigd.

Met de komst van de Omgevingswet verandert het moment van planschade, het wettelijk forfait en de planologische vergelijking voor indirecte planschade. Voor de directe planschade lijkt er weinig te veranderen. In de Omgevingswet komt geen forfaitaire drempel voor directe planschade en er blijft sprake van een planvergelijking.

<u>Het moment van planschade verandert voor indirecte schade</u>

Net als nu, is in de Omgevingswet ook weer een limitatieve lijst opgenomen op grond waarvan nadeelcompensatie (planschade) gevraagd kan worden. In die lijst is ook weer het omgevingsplan (voorheen bestemmingsplan) en de omgevingsvergunning opgenomen. Nieuw in de Omgevingswet is dat het straks niet meer zal gaan over wat planologisch mogelijk is, maar wat feitelijk wordt gerealiseerd. Dat betekent dat pas sprake kan zijn van nadeelcompensatie als daadwerkelijk een omgevingsvergunning wordt afgegeven of gestart wordt met de bouw van een project.

De nieuwe regeling maakt onderscheid tussen schade die het gevolg is vergunning plichtige activiteiten en schade die het gevolg is van vergunningsvrije activiteiten. De Omgevingswet biedt voor beide afzonderlijke gevallen een nieuwe methode om de schade te bepalen, die in de plaats komt van de planvergelijking aan de hand van de maximale mogelijkheden. Indien geen omgevingsvergunning benodigd is, geldt voor de peildatum waarop een zogenaamde kennisgeving van informatie over een activiteit of het tijdstip waarop met de activiteit is begonnen. Deze regels gelden enkel bij indirecte planschade.

Niet alle vergunningsvrije activiteiten komen straks in aanmerking voor nadeelcompensatie. De wetgever heeft gevallen aangewezen waarin indirecte planschade in de vorm van een waardevermindering van een onroerende zaak wordt geacht niet boven het normaal maatschappelijk risico van 4% uit te gaan (artikel 15.7, lid 4 Ow jo. artikel 9.1 Omgevingsbesluit). Dit zijn de vergunningsvrije omgevingsplanactiviteiten met betrekking tot bouwwerken als bedoeld in artikel 2.15f, onder a tot en met r van Besluit bouwwerken leefomgeving. De lijst van bouwwerken in dit artikel is grotendeels gelijk aan wat nu is opgenomen in artikel 2 van Bijlage II bij het Besluit omgevingsrecht. Bij deze categorie vergunningsvrije activiteiten kan volgens de wetgever op voorhand – en los van de omstandigheden van het concrete geval – worden aangenomen dat de aard en de omvang van eventuele schade zo is dat deze niet uitstijgt boven het normaal maatschappelijk risico, en niet leidt tot onevenredige gevolgen voor benadeelden ten opzichte van andere burgers.

<u>De planologische vergelijking verandert voor indirecte schade</u>

Op dit moment wordt de planschade bepaalt door de oude planologische situatie te vergelijken met de nieuwe. Hierbij wordt uitgegaan van de maximale invulling van beide planologische situaties. In de Omgevingswet verandert de vergelijking naar de feitelijke situatie. Een waardevergelijking van de onroerende zaak bepaalt de hoogte van de indirecte schade. Of de schadeveroorza-

kende activiteit vergunningplichtig, meldingsplichtig of vergunningsvrij is, bepaalt het tijdstip van de waardevergelijking. De waarde wordt hiervoor vergeleken direct voor en direct na het tijdstip dat:

- het bevoegd gezag het besluit tot verlenen of wijzigen van het schadeveroorzakend besluit heeft meegedeeld, of
- het bevoegd gezag informatie over de activiteit heeft gegeven, of
- er is gestart met de activiteit.

Het Normaal Maatschappelijk Risico (NMR) is een vast forfait
Nieuw is ook dat de forfaitaire drempel bij indirecte planschade wordt verhoogd van 2% naar 4%. Bovendien is die 4% een vast percentage. Onder de Wro was de 2% nog een minimaal percentage waarvan naar boven kon worden afgeweken. Onder de Omgevingswet is dat dus niet meer mogelijk.

3.2 Met de verordening is aangesloten bij de modelverordening van de VNG.
Door de VNG is op 26 mei 2021 een Model Verordening Nadeelcompensatie opgesteld. Deze modelverordening is gebruikt als basis voor voorliggende verordening nadeelcompensatie. In de verordening is de werkwijze adviescommissie (artikel 6) overgenomen uit de huidige ‘procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade gemeente Westland’ overgenomen. Op deze manier is het voor de indieners van een aanvraag tot schadevergoeding duidelijk wat het te doorlopen proces is.

RISICO’S EN KANTTEKENINGEN

Kanttekeningen:

1. **De wettelijke bepalingen staan niet opgenomen in de verordening.**

De wettelijke bepalingen (zoals de proceduretermijn) staan niet opgenomen in de ‘Verordening nadeelcompensatie Omgevingswet gemeente Westland' omdat dit al staat opgenomen in de Omgevingswet en Algemene wet bestuursrecht.

2. **De oude planschadeverordening kan nog niet worden ingetrokken.**

De nieuwe planschaderegeling zal niet direct op alle lopende zaken van toepassing worden. Het oude recht blijft namelijk van toepassing op een verzoek om schadevergoeding dat wordt ingediend binnen vijf jaar na de inwerkingtreding van de Omgevingswet, als vóór de inwerkingtreding van die wet schade is veroorzaakt door het van kracht worden van een besluit als bedoeld in artikel 6.1, tweede lid, onder a, b, e of f, van de Wet ruimtelijke ordening.
Hierdoor kan de ‘procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade gemeente Westland’ nog niet worden ingetrokken.

FINANCIËN

Het nemen van deze besluiten heeft geen financiële gevolgen.

COMMUNICATIEPARAGRAAF

RAADSVOORSTEL

Met de komst van de omgevingswet op 1 juli 2022 verandert de wetgeving voor planschade. Het begrip planschade komt straks niet meer terug in de Omgevingswet. De planschaderegeling gaat onderdeel uitmaken van de regeling nadeelcompensatie in de Algemene wet bestuursrecht (Awb). In aanvulling hierop is de regeling nadeelcompensatie opgenomen in de Omgevingswet. Voorliggende ‘Verordening nadeelcompensatie Omgevingswet gemeente Westland’ wordt na vaststelling door de gemeenteraad bekendgemaakt en gepubliceerd in de daarvoor verplichte gremia.

EXTERN OVERLEG

Er heeft geen extern overleg plaatsgevonden.

VERVOLGTRAJECT

Na vaststelling door de gemeenteraad wordt de verordening bekendgemaakt en gepubliceerd in de daarvoor verplichte gremia.

Burgemeester en wethouders van Westland,

de secretaris, de burgemeester,

A.C. Spindler B.R. Arends

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Westland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 23 november 2021, met de volgende bijlage(n):

- Verordening nadeelcompensatie Omgevingswet gemeente Westland (*21-0324101*).

gelet op de gelet op de artikelen 108 en 149 van de Gemeentewet. Titel 4.5, 4:126 - 4.131 van de Algemene wet bestuursrecht. Afdeling 15.1 van de Omgevingswet;

gehoord het advies van de commissie Ruimte van 11 januari 2022 en gehoord de beraadslagingen van onderhavige vergadering;

besluit:

1. In te stemmen met een drempelbedrag van €500,-- voor het in behandeling nemen van een verzoek tot schadevergoeding;
2. In te stemmen met een bedrag van maximaal €500,-- voor het uitbetalen van een verzoek tot schadevergoeding zonder advies van een adviescommissie;
3. De 'Verordening nadeelcompensatie Omgevingswet gemeente Westland' vast te stellen.

Aldus besloten door de raad in zijn openbare vergadering van 25 januari 2022,

de griffier, de voorzitter,

A.P.M.A.F. Bergmans B.R. Arends